

STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
Šiuolaikiniai sveikatos iššūkiai – nuo užkrečiamųjų ligų iki narkotikų	

Dėstytojas / a (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojanti: dr. Audronė Astrauskienė Kiti: dr. Loreta Ašoklienė, lekt. Ginreta Megelinskienė	Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto Sveikatos mokslų instituto Visuomenės sveikatos katedra (M. K. Čiurlionio g. 21, Vilnius)

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Pirmoji	Pasirenkamas

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	Pavasario / rudens semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: anglų kalba B1	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	135	67	68

Dalyko (modulio) tikslas		
Tikslas – supažindinti su pagrindiniais šiuolaikiniais sveikatos iššūkiais, kuriuos sukelia sveikatos ir socialinių netolygumų, globalizacijos, visuomenės sveikatos raštingumo pokyčiai, naujų technologijų taikymas visuomenės sveikatoje, įskaitant psichikos sveikatos problematiką, psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo tendencijas ir priežastis, naujus iššūkius užkrečiamųjų ligų, vakcinacijos srityse Lietuvoje ir pasaulyje, įgyvendinamas naujas visuomenės sveikatos intervencijas ir iniciatyvas, skirtas lėtinių ir infekcinių ligų prevencijai ir valdymui. Dalyko metu bus ne tik pristatoma aktualiausia informacija, bet ir vykdomos diskusijos, grupinės užduotys, bus lavinamas kūrybinis, kritiškas bei analitinis mąstymas. Bus mokomasi iš gautos informacijos formuoti pagrindines žinutes (apibendrinimus), naudotis įvairiomis informacinėmis duomenų bazėmis, interpretuoti ir analizuoti informaciją, bei realizuoti sukaupias žinias rengiant Europos Sąjungos ar kitomis lėšomis finansuojamų projektų paraiškas. Studijų metu bus naudojami interaktyvūs mokymo metodai, didelis dėmesys skiriamas savarankiškam darbui, kritiniam mąstymui formuoti.		
Dalyko (modulio) studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Žinoti sveikatos netolygumų, psichikos sveikatos bei psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo tendencijas, užkrečiamųjų ligų epidemiologinę situaciją bei vykdomas visuomenės sveikatos intervencijas ir iniciatyvas savivaldos, nacionaliniame, tarptautiniame lygiuose, suprasti intervencijų formavimo pagrindus ir taikymo sritis.	Seminarai, diskusija	Dalyvavimas diskusijoje
Suprasti kaip valdomos užkrečiamosios ligos ir pagrindinius jų prevencijos principus bei kaip planuojamos, koordinuojamos, įgyvendinamos visuomenės sveikatos intervencijos	Atvejų analizė; pasirengimas diskusijai, individualių ir grupinių projektų rengimas	Diskusijų apibendrinimas (formuojamasis vertinimas)

Gebėti taikyti pagrindinius komunikacijos (ypač dėmesį kreipiant į psichoaktyvių medžiagų vartojimo tendencijas, užkrečiamųjų ligų rizikos, visuomenės stigmų problematiką) principus, viešos informacijos analizę	Simuliaciniai mokymai, motyvacinio interviu metodo taikymas	Simuliacinių mokymų rezultatų apibendrinimas
Žinoti pagrindinius sveikatos netolygumų, užkrečiamųjų ir neinfekcinių ligų prevencijos principus	Probleminis dėstymas; nurodytos literatūros studijos; diskusija.	Dalyvavimas seminaruose. Pratybų užduočių įvykdymas, savarankiško darbo įvertinimas

Temos	Kontaktinio darbo valandos						Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas
1. Socialiniai ir sveikatos iššūkiai pasaulyje ir Lietuvoje, Tendencijos ir faktai. Pagrindinės nacionalinės ir tarptautinės sveikatos politikos strategijos ir kryptys. PSO strategijos <i>Sveikata visose politikose</i> problematika ir sprendimo būdai	4		2	2			8	7
2. Psichoaktyvių medžiagų vartojimas kaip visuomenės sveikatos problema, naujos psichoaktyvių medžiagų vartojimo tendencijos ir iššūkiai, nacionalinė ir tarptautinė narkotikų kontrolės politika, jos įgyvendinimo problematika	4		2	2			8	7
3. Psichikos sveikatos priežiūros paslaugų teikimo organizavimas Lietuvoje, taikomos intervencijos Europos Sąjungoje, prevencijos organizavimo modeliai: klaidos ir galimi sprendimo būdai	4		2	2			8	8
4. Užkrečiamųjų ligų svarba ir pagrindinės problemos Lietuvoje ir pasaulyje. Vienos sveikatos samprata užkrečiamųjų ligų srityje.			6	5			11	11
5. Užkrečiamųjų ligų valdymo principai (epidemiologinė priežiūra, kontrolė ir prevencija). Užkrečiamųjų ligų valdymui skirtų iniciatyvų planavimas ir įgyvendinimas			6	5			11	12
6. Vakcinacijos pagrindai. Bendrosios imunizacijos rekomendacijos. Nacionalinė imunoprofilaktikos programa.			6	5			11	11
7. Pagrindiniai komunikacijos apie užkrečiamąsias ligas ir rizikos komunikacijos principai (simuliaciniai mokymai)				10			10	12
Iš viso	12		24	31			67	68

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Darbas auditorijoje seminarų metu	25	Semestro metu	Darbas auditorijoje seminarų/pratybų metu vertinamas 1-10 balais. 10-8 balai: aktyviai dalyvauja diskusijose, atsako į klausimus, formuluoja problemas ir klausimus, teikia kritinių pastabų; 7-5 balai: dalyvauja diskusijose, atsako į užduodamus klausimus; 4-1 balų: atsakymai į klausimus yra iš principo neteisingi, beveik arba iš viso nedalyvauja diskusijoje.
1 testas raštu	50	Semestro metu	Testą sudaro 50 uždarų klausimų, organizuojama VU VMA, skiriant 30 minučių. Vieno klausimo vertė – 1 proc.
Individualūs atsiskaitymai, pasirengimas diskusijoms	25	Seminarų metu	Vertinimas 10 balų skalėje (maksimalus įvertinimas): • tikslinga šaltinių atranka, aiškus teiginių formulavimas (6 balai); • argumentų parinkimas išvadoms pagrįsti (3 balai); • atsakymai į klausimus (išsamumas, adekvatumas) (1 balas).

Autorius (-iai)	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
Europos ligų prevencijos ir kontrolės centras	Nuolat atnaujinama	ECDC Virtual Academy (EVA)	-	https://eva.ecdc.europa.eu/
Amerikos ligų kontrolės ir prevencijos centras	2018	Introduction to Epidemiology	-	https://www.cdc.gov/training/publichealth101/epidemiology.html
Pasaulio sveikatos organizacijos sveikatos netolygumų stebėseną	Nuolat	Health inequality monitoring, training	-	About (who.int); hiap-ppt-module-2-part-2.pptx (live.com)
Europos Komisija (Gerųjų praktikų portalas)	Nuolat	Database /implementation	-	BP Portal (europa.eu)
Europos narkotikų ir narkomanijos stebėsenos centras	Nuolat	European Drug Report (nuolat atnaujinama)	-	EMCDDA home page www.emcdda.europa.eu
National Institute of Drug Abuse	Nuolat	Research and training	-	NIDA.NIH.GOV National Institute on Drug Abuse (NIDA)
Papildoma literatūra				
Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos	Nuolat	Užkrečiamųjų ligų valdymas	-	https://nvsc.lrv.lt/lt/uzkrechiamuju-ligu-valdymas/
Europos skiepavimo informacijos portalas	Nuolat	Apie vakcinas	-	https://vaccination-info.europa.eu/lt

